

سوالات امتحانات نهایی مبحث محور

درس ادبیات فارسی 3 - فصل چهارم - ادبیات سفر و زندگی

گردآورنده: مهشید روزه دار رتبه 32 منطقه دو کنکور انسانی 1401

1. قلمرو زبانی:

الف) کدام واژه از معانی کلمه مشخص شده نیست؟ (0.25)

چرا در ایل مانده ای و عمر را به بطالت می گذرانی. (بیهودگی - سرگردانی - بیکاری - کاهلی)

(امتحان نهایی فارسی 3 خرداد 1404)

ب) در عبارت زیر نوع «و» مشخص شده را بنویسید. (0.25)

همه چشم ها به او بود که حوزه حکمت را او گرم و چراغ علم و فلسفه و کلام را او که جانشین شایسته وی بود، روشن نگه دارد.

(امتحان نهایی فارسی 3 خرداد 1404)

ج) فعل ساخت در عبارت زیر به چه معنایی است؟ (0.25)

علاوه بر آن یک پانوراما در این جا ساخته شده که از شاهکار های هنری است.

(امتحان نهایی فارسی 3 خرداد 1404)

د) با توجه به عبارت «خسته از نشئه خوب و پاک آن «اسرا» در بستر خویش به خواب رفتم» کدام یک از معانی از واژه نشئه دریافت نمیشود؟ حالت سرخوشی / کیفوری / سرمستی / شیدایی (0.25)

(امتحان نهایی فارسی 3 شهریور 1404)

ه) املاي درست در عبارت «توقّف ما در (عمّان - امان) و آتن بیش از نیم ساعت طول نکشید» کدام است؟ (0.25)

(امتحان نهایی فارسی 3 شهریور 1404)

و) عبارت رو به رو درست است یا غلط؟ «در جای دیگر، سپاهیان دشمن و بالاخره ناپلئون در آن دور دست بر اسب سفید، متفکّر، به دورنمای جنگ مینگرد» هر دو نقش تبعی بدل و معطوف دیده میشود. (0.25)



(امتحان نهایی فارسی 3 شهریور 1404)

ز) از بین چهار بخش مشخص شده در متن زیر، نقش های تبعی معطوف و بدل را بیابید. (0.5)

تابستان وصال، نوازشگر می آمد و ما را از غربت زندان شهر به میهن آزاد و دامن گسترمان، کویر می برد...
در کویر گویی به مرز عالم دیگر نزدیکیم. آسمان تفرجگاه مردم کویر است.

(امتحان نهایی فارسی 3 خرداد 1403)

ح) نوع حذف را در موارد زیر مشخص کنید. (0.5)

- چه حرف تازه ای برای گفتن مانده است یا چه چیز تازه ای برای نوشتن.
- امروز خورشید در دشت آئینه دار من و تو.

(امتحان نهایی فارسی 3 خرداد 1403)

ط) با توجه به ابیات به سوالات زیر پاسخ دهید. (0.5)

دیروز اگر سوخت ای دوست، برگ و بار من و تو / امروز می آید از باغ، بوی بهار من و تو
دیروز در غربت باغ من بودم و یک چمن داغ / امروز خورشید در دشت، آینه دار من و تو

- جمله وابسته (پیرو) کدام است ؟
- نوع واو مشخص شده در بیت دوم عطف است یا ربط؟

(امتحان نهایی فارسی 3 شهریور 1403)

ی) در کدام گزینه صفت مضاف الیه وجود دارد؟ (0.25)

جلد دوم کتاب بی نوایان / غرفه بلند آسمانش / چشمه آبی سرد

(امتحان نهایی فارسی 3 شهریور 1403)

ک) موارد خواسته شده در عبارت زیر را پیدا کنید. « رم پایتخت ایتالیا شهری است قدیمی، دیوار های قطور و بارو های دود خورده آن به زبان حال بازگو می کند که روزگاری از همین برج ها، فرمان به سواحل دریای سیاه داده می شده». بدل و معطوف؟ (0.5)

(امتحان نهایی فارسی 3 شهریور 1403)

ل) معنی واژه معین شده در عبارت «در چهارسالگی پشت قاش زین نشستم» چیست؟ (0.25)



(امتحان نهایی فارسی 3 دی 1403)

م) نوع حذف در عبارت «نشان تجارتخانه داشت، نه کاغذ بزرگ بود، نه ماشین تحریر و نه ماشین نویس.» چیست؟ (0.25)

(امتحان نهایی فارسی 3 دی 1403)

ن) مفهوم نشانه «ان» در واژه «خواهان» با کدام گزینه یکسان است؟ (0.25)

الف) این مدعیان در طلبش بیخبران اند.

ب) چشمه آبی سرد که در تموز سوزان کویر سرازیر میشود.

ج) و در بهاران عشق من! خنده ات را میخواهم.

(امتحان نهایی فارسی 3 دی 1403)

س) معنی واژه مشخص شده در عبارت «باز برگ و زین را بر گرده کهرها و کردند ها نهادند» چیست؟ (0.25)

(امتحان نهایی فارسی 3 خرداد 1402)

ع) املای درست را انتخاب کنید. روز و شب با فخر و (مباحات / مباحات) به تصدیق می نگریست. (0.25)

(امتحان نهایی فارسی 3 دی 1402)

ف) با توجه به نوشته زیر به سوالات پاسخ دهید. (1)

برف کوه هنوز آب نشده است، گل و گیاه پشم گوسفندان را رنگین کرده است. نامه برادر با من همان کرد که شعر و چنگ رودکی با امیر سامانی.

- ساختار دستوری کدام جمله مطابق با الگوی نهاد + مفعول + مسند + فعل است؟

- نوع واو بین واژه های شعر و چنگ ربط است یا عطف؟

- زمان فعل نشده است ماضی نقلی است یا ماضی التزامی؟

- در این عبارت حذف فعل به صورت لفظی است یا معنوی؟

(امتحان نهایی فارسی 3 دی 1402)



ص) کدام نوع وابسته وابسته در عبارت زیر دیده می شود؟ (0.25)

بر بالای آن با خط بسیار روشن نوشته شده بود.

(امتحان نهایی فارسی 3 دی 1402)

ق) چه خوش گفته اند که (امپراتوری ها/ امپراطوری ها) ی بزرگ هم مانند آدمهای ثروتمند، از سوءهاضمه میمیرند. (0.25)

(امتحان نهایی فارسی 3 دی 1401)

ر) نوع وابسته وابسته را در هریک از موارد زیر تعیین کنید. (0.5)

متوجه شدم که قدرت قلم نویسنده تا چه حد بوده است. / اینجا می توان چند حلقه چاه عمیق زد.

(امتحان نهایی فارسی 3 خرداد 1400)

ش) نوع هر یک از وابسته های وابسته را در گروه ها زیر مشخص کنید. (1)

هوای نسبتاً پاک / هفت فرسخ راه / سموم سرد این عقل / بانک اعتبارات ایران

(امتحان نهایی فارسی 3 دی 1400)

ت) نقش های هر یک از واژه مشخص شده را بنویسید. «هر کسی از ظنّ خود شد یار من / از درون من نجست اسرار من»

(امتحان نهایی فارسی 3 دی 1399)

2. قلمرو ادبی

الف) کدام آرایه در عبارت « متوجه شدم که قدرت قلم این نویسنده تا چه حد بوده است » وجود دارد (0.25) .

(امتحان نهایی فارسی 3 خرداد 1404)

ب) معنای بخش کنایی مشخص شده چیست؟ دیدارها همه بر خاک و سخن ها همه از خاک! (0.25)

(امتحان نهایی فارسی 3 شهریور 1404)



ج) عبارت زیر یادآور کدام ضرب المثل است؟ یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم میزد اما امروز به جای همه آن حرف ها وقتی اعتصاب کارگران فقیر ماهی گیر و کشتی ساز ایتالیا را میبینیم.

(امتحان نهایی فارسی 3 شهریور 1404)

د) در جمله « با راه آهن به بروکسل، پایتخت بلژیک می رفتیم.» واژه مشخص شده آرایه دارد. (0.25)

(امتحان نهایی فارسی 3 خرداد 1403)

ه) در عبارت « در آن هنگام که بهار حیات علمی و اجتماعی اش فرا رسیده بود ناگهان منقلب شد، واژه مشبه به است. (0.25)

(امتحان نهایی فارسی 3 خرداد 1403)

و) کتاب کویر دکتر شریعتی حسب حال است یا سفرنامه ؟ (0.25)

(امتحان نهایی فارسی 3 شهریور 1403)

ز) آرایه بخش مشخص شده چیست؟ از بیم عقرب جراحه دموکراسی قرن بیستم، ناچار شده به مار غاشیه حکومت سرهنگ ها پناه ببرد. (0.25)

(امتحان نهایی فارسی 3 شهریور 1403)

ح) دیروز در غربت باغ من بودم و یک چمن داغ / امروز خورشید در دشت آئینه دار من و تو (تشخیص - حس آمیزی) (0.25)

(امتحان نهایی فارسی 3 شهریور 1403)

ط) آیین طریق از نفس پیر مغان یافت / آن خضر که فرخنده پیاش نام نهادند (تضمین - تلمیح) (0.25)

(امتحان نهایی فارسی 3 دی 1403)

ی) کتاب «بخارای من ایل من» نوشته احمد عربلو است. (0.25)

(امتحان نهایی فارسی 3 دی 1403)

ک) در بیت زیر، « آن جا در آن برزخ سرد در کوچه های غم و درد / غیر از شب آیا چه می دید چشمان تار من و تو» شب نماد چه مفهومی است؟ (0.25)

(امتحان نهایی فارسی 3 شهریور 1399)



3. قلمرو فکری

الف) منظور از بخش مشخص شده از عبارت «قندیل زیبای پروین سر زد و آن جاده روشن و خیال انگیزی که گویی یک راست به ابدیت می پیوندند» چیست؟ (0.25)

(امتحان نهایی فارسی 3 خرداد 1404)

ب) ضرورت توسل به مرشد و مراد از کدام بیت بدست می آید؟ (0.25)

الف) در عالم پیر هر کجا برنایی است / عاشق بادا که عشق خوش سودایی است

ب) آیین طریق از نفس پیر مغان یافت / آن خضر که فرخنده پی اش نام نهادند

(امتحان نهایی فارسی 3 خرداد 1402)

ج) در متن درس منظور از «امام راستین و بزرگ» و «شیعه گمنام و غریب» چه کسانی است؟ (0.5)

(امتحان نهایی فارسی 3 خرداد 1402)

د) عبارت «شاهین تیزبال افق ها بودم. زنبور طفیلی شدم و به کنجی پناه بردم.» یادآور کدام ضرب المثل

فارسی است؟ (0.5)

(امتحان نهایی فارسی 3 شهریور 1402)

ه) مقصود نهایی شاعر، از بیت زیر چیست؟ «آنجا در آن برزخ سرد در کوچه های غم و درد غیر از شب آیا

چه میدید چشمان تار من و تو» (0.5)

(امتحان نهایی فارسی 3 شهریور 1402)

و) درستی و نادرستی موارد زیر را مشخص کنید. (0.5)

الف) بیت «نی حدیث راه پر خون میکند/ قصه های عشق مجنون میکند»، به مفهوم دشواری و پر خون بودن

راه عشق اشاره دارد. درست/ نادرست

ب) مفهوم عبارت «آن باغ پر از گلهای رنگین و معطر شعر و احساس در سموم سرد این عقل بیدرد پژمرد و

صفای اهورایی آن همه زیبایی ها، به این علم عددیین مصلحت اندیش آلود.» به برتری عقل بر عشق و

احساس تأکید دارد. درست/ نادرست

(امتحان نهایی فارسی 3 شهریور 1402)



ز) در نوشته زیر، مفهوم کنایه قسمت های مشخص شده را، به ترتیب، بنویسید . (0.5)

بعد از حکیم اسرار، همه چشم ها به او بود که حوزه حکمت را او گرم نگاه دارد.

(امتحان نهایی فارسی 3 دی 1401)

ح) عبارت « ناله های گریه آلود آن روح دردمند و تنها را میشنوم، ناله های آن امام راستین و بزرگم را که همچون این شیعه گمنام و غریبش، در کنار آن مدینه پلید و در قلب آن کویر بی فریاد، سر در حلقوم چاه میبرد و میگریست» یادآور کدام موضوع مشهور است؟ (0.25)

(امتحان نهایی فارسی 3 دی 1401)

ط) از مقایسه سروده سهراب سپهری با نوشته زیر، چه مفهوم مشترکی دریافت می شود؟
من نمازم را وقتی می خوانم که اذانش را باد گفته باشد سر گلدسته سرو/ من نمازم را پی تکبیر الاحرام علف می خوانم
در کویر خدا حضور دارد و حتی درختش، غارش، کوهش، هر صخره سنگش و سنگریزه اش آیات وحی را بر لب دارد

(امتحان نهایی فارسی 3 خرداد 1400)

ی) با توجه به سروده « در کف ها کاسه زیبایی / بر لبها تلخی دانایی / شهر تو در جای دگر / ره می بر با پای دگر» چرا شاعر دانایی را نکوهش می کند؟

(امتحان نهایی فارسی 3 دی 1400)

4. معنی و مفهوم شعر و نثر

الف) به قول بیرجندی ها، در این دو شهر تنها یک «سرپری» زدیم. (0.25)

(امتحان نهایی فارسی 3 خرداد 1404)

ب) بهار حیات علمی و اجتماعیاش فرا رسیده بود. (0.5)

(امتحان نهایی فارسی 3 شهریور 1404)

ج) قندیل زیبای پروین سر زد. (0.5)

(امتحان نهایی فارسی 3 دی 1403)



(د) آنجا در آن برزخ سرد در کوچه های غم و درد / غیر از شب آیا چه می دید چشمان تار من و تو (0.5)

(امتحان نهایی فارسی 3 خرداد 1402)

(ه) چه استبعادی دارد که روزی خاطراتی از سفر ماه هم بنویسم. (0.25)

(امتحان نهایی فارسی 3 خرداد 1401)

(و) از شنیدن اسم شهر، قند در دلم آب میشد. (0.5)

(امتحان نهایی فارسی 3 شهریور 1401)

(ز) امپراتوری بزرگ هم مانند آدم های ثروتمند معمولاً از سو هاضمه می میرند. (0.5)

(امتحان نهایی فارسی 3 خرداد 1400)

(ح) مزینان را بر انگاره عشق آبادش ساخته اند و هنوز بر همان مهر و نشان است که بود.

(امتحان نهایی فارسی 3 خرداد 1399)

پاسخنامه

1. الف) سرگردانی (ص 82)

ب) ربط یا پیوند (همپایه ساز) (ص 72)

ج) بنا شده است / ایجاد شده است (ص 65)

د) شیدایی (ص 75)

ه) امان (ص 63)

و) نادرست (ص 65)

ز) معطوف : دامن گسترمان / بدل : کویر (ص 73)

ح) حذف به قرینه لفظی / حذف به قرینه معنایی (ص 84)

ط) دیروز اگر سوخت غم برگ و بار من و تو / ربط (ص 84)

ی) چشمه آبی سرد (ص 70)



ک) بدل : پایتخت ایتالیا / معطوف : بارو های دود خورده آن (ص 62)

ل) قاچ، قسمت برآمده جلوی زین، کوهه زین (ص 79)

م) لفظی (ص 63)

ن) سوزان یا ب (ص 72)

س) اسب یا استری که به رنگ سرخ تیره است (ص 79)

ع) مباحات (ص 71)

ف) گل و گیاه پشم گوسفندان را رنگین کرده است / عطف / نقلی / لفظی (ص 81)

ص) قید صفت : بسیار (ص 75)

ق) امپراتوری ها (ص 62)

ر) مضاف الیه مضاف الیه (ص 64) / ممیز (ص 73)

ش) قید صفت / ممیز / صفت مضاف الیه / مضاف الیه مضاف الیه (ص 75)

ت) یار: مسند - اسرار: مفعول (ص 61)

2. الف) مجاز (ص 66)

ب) مادی گرایی یا مفاهیم مشابه (ص 75)

ج) از عرش به فرش افتادن یا ضرب المثل های مشابه- (ص 64)

د) مجاز (ص 63)

ه) بهار (ص 70)

و) حسب حال (ص 75)

ز) تشبیه (اضافه تشبیهی) (ص 62)

ح) تشخیص (ص 84)

ط) تلمیح (ص 64)



ی) نادرست (ص 83)

ک) ظلم و ستم (ص 84)

3. الف) کهکشان (ص 75)

ب) ب (ص 62)

ج) حضرت علی و دکتر شریعتی (ص 73)

د) از عرش به فرش آمدن (یا هر ضرب المثل درست دیگر) (ص 80)

ه) شکوه و شکایت از اوضاع نابسامان جامعه قبل از انقلاب اسلامی (ص 84)

و) الف. درست / ب. نادرست (ص 73)

ز) امید/ توجه داشتن - رونق بخشیدن (ص 70)

ح) اشاره به گریستن حضرت علی (ع) در حالی که سر درون چاه میبرد. (ص 73)

ط) همه موجودات در حال تسبیح خداوند هستند. (ص 76)

ی) چون زیبایی ها را نمی توان با عقل دریافت. (نگاه عقل گرایانه به زیبایی، زیبایی را از بین می برد) (ص 76)

4. الف) در این دو شهر فقط توقف کوتاهی کردیم. (ص 63)

ب) دوران شکوفایی زندگی علمی و اجتماعی اش بود (ص 72)

ج) ستارگان پروین همچون چهل چراغی طلوع کرد. (روشن شد) (ص 75)

د) در دوران تسلط حکومت ظلم در محیط پر از غم و رنج جامعه چشمان ما تنها شاهد ظلم و ستم بود. (ص 84)

ه) بعید نیست که به زودی خاطرات سفر ماه را هم بنویسم (ص 61)

و) از شنیدن اسم شهر، لذت میبردم (خوشحال میشدم) (ص 77)



ز) حکومت های بزرگ هم مانند انسان های ثروتمند و پرخور از زیاده خواهی نابود می شوند (ص 62)

ح) مزینان را به طرح و نقشه عشق آباد ساخته اند و از قدیم هیچ تغییری نکرده است. (ص 70)



Kanoon.Ir